

Décès

**REINE GIANOLI**

Nous apprenons la mort de  
**Reine GIANOLI**  
pianiste  
professeur au Conservatoire  
de Paris,  
chevalier de la Légion d'honneur,  
rappelée à Dieu le mardi  
20 février.  
Ses obsèques religieuses auront lieu dans la stricte intimité lundi 26 février, à 10 h. 30, à Saint-François-de-Sales.

En el diari parisenc «Le Monde» del passat dia 23 de febrer vam trobar la nota necrològica de la professora de piano Reine Gianoli, que reproduïm aquí. El nom de la gran artista ens ha portat tot seguit a la memòria el record d'un gran recital que Pau Casals donà a Montauban, la capital del Departament francès de Tarn i Garona, al qual Reine Gianoli acompanyà al piano, i que fou el primer que el genial violinista accedí a donar després de la Segona Guerra mundial.

El mestre del Vendrell vivia aleshores, com se sap, a Prada del Conflent, durant el seu exili a França. Era el dia 10 de desembre de 1944, i la guerra mundial havia encara de durar fins el 5 de maig de 1945. Durant el transcurs de l'ocupació alemanya del país veí, Pau Casals es negà sempre a tocar i la seva primera aparició en públic fou, doncs, a Montauban aquell 10 de desembre de 1944. La guerra continuava però els alemanys havien ja abandonat el migdia francès el dia 19 d'agost, per tal de passar a Alemanya pel corredor de Belfort, i deixaren així lliure tota la regió meridional.

Montauban era una ciutat de 40.000 habitants i hi havia una forta afluència de refugiats catalans i espanyols, que passava de sis mil. Hi funcionava una escola per a infants espanyols, alguns dels quals eren orfes víctimes de la guerra. El recital de Pau Casals, acompanyat de Reine Gianoli, fou ben desinteressat, perquè tot el producte anà destinat a ser distribuït entre els infants orfes de la guerra.

Reproduïm també la primera pàgina del Programa, on figuren els noms de tots dos artistes, i no cal dir que l'entusiasme que l'acte despertà i el gran èxit que se'n seguirà foren apoteòsics. El Teatre Munici-

Una gran amiga de Catalunya

# Reine Gianoli i Pau Casals



Au  
Profit  
des  
Enfants  
Victimes  
de la  
Guerre

Dimanche  
10 Décembre 1944

## PABLO CASALS

ET

— REINE GIANOLI —

Montauban ... Théâtre Municipal  
10 Décembre 1944

pal era ple de gom a gom, s'interpretaren obres de Grieg, Bach, Chopin, Granados, etcètera i, al final, el Cant dels Ocells fou un meravellós colofó de record inoblidable. A l'interior del Programa es podia llegir una llarga notícia biogràfica del nostre músic genial i, també, aquesta presentació de Reine Gianoli, feta per Gérard Bauer: «Reine Gianoli acompanya Pau Casals i mereix altament aquesta distinció. Quan era encara infant, treballà amb Yves Nat i Alfred Cortot, i de jove donà

de Mozart unes interpretacions amb una gràcia i un sentiment remarcables. Aparicions successives en la major part de ciutats d'Europa han consagrat el talent de Reine Gianoli. La seva presència prop del Mestre únic constitueix per a ella, com per a nosaltres, una de les trobades el record de les quals ja no s'esborrà més en els annals de la Música».

La premsa francesa de l'època omplí grans espais per a donar compte de l'acte. El Comitè d'Honor el componien grans representacions franceses i catalanes, des de Cassou i Jean Camp a P. Fabra i Nicolau d'Olwer. L'endemà a la Cambra de Comerç tingué lloc l'homenatge que els catalans de Montauban oferiren al Mestre, en presència del Prefecte i les altres autoritats de la ciutat. Pau Casals tenia al costat l'enlluernadora presència de la pianista Reine Gianoli. Aquest homenatge fou organitzat pel Casal Català de Montauban i es pronunciaren parlaments pel president Pau Gaynes, Pierre Gardes, secretari general de l'Escola Carsinolo, J. B. Xuriguera, secretari del Casal Català, M. Lignières, president d'honor, J. Alavedra, e'cetera.

Tots foren invitats per J. B. Xuriguera a signar en el Llibre d'Or de la llar dels catalans, i Reine Gianoli hi escriví aques-tes paraules: «Tot el meu agraiament als catalans de Montauban, per llur emotiva recepció. Jo em sento ara una mica dels seus».

I per acabar aquest record d'una data tan extraordinària, transcriurem uns mots del Prefecte de Tarn i Garona: «El nostre profund agraiament va adreçat també a la gran artista que acompaña Pau Casals, Reine Gianoli, la delicadesa de cor de la qual iguala el seu talent. Aquesta vetllada magnifica, que comptarà entre els fastos montalbanesos, és donada en

profit exclusiu dels infants de Tarn i Garona víctimes de la salvatgeria nazi. Així aquests dos artistes genials, als quals tot l'or del món no pagaria el balsam diví que ruixen sobre la inquietud humana, han vingut prop nostre amb la noble senzillesa de llur cor per assaujar el més injust dels sofriments nascuts de la guerra, el dels infants. Catalunya ens envia avui el més gloriós dels seus fills. Una íntima amistat lliga França amb aquesta terra generosa i ardent».

Els nostres lectors s'adonaran fàcilment que el nom del Mestre no figura en el Programa, escrit en català. Això fou degut a l'actitud resolta del secretari de l'Ajuntament de Montauban, M. Fages, la tossuderia del qual no fou possible de vencer.

Oferim ben cordialment aquest comentari sobre l'efemèrides viscuda a Montauban pel Mestre Pau Casals, a la memòria de Reine Gianoli, l'exímia pianista que collaborà també en una obra tan humanitària.

Joan Ventura

